

Kniha

Kniha je vrstevnatý fenomén nabitý mnoha symbolickými významy. Současně představuje historicky výchozí nosič informací, jehož forma se v čase a prostoru proměňuje. Forma tradiční knihy je v našem kulturním okruhu odvozena z podoby kodexu a její výslednou podobu pak knižní úpravce přizpůsobuje v závislosti na možnostech tisku a strojní vazby.

Vývojové etapy knižního umění

Autorská kniha jako svébytné médium je setrvalou součástí umělecké scény od druhé poloviny 20. století, třebaže její předstupně, posouvající hranice tradiční knihy, nacházíme již v ojedinělých dílech konce 19. století a posléze stále častěji s nástupem avantgardního umění.

Guy Schraenen: „Autorská kniha není kniha o umění. Autorská kniha není umělecká kniha. Autorská kniha je sama uměleckým dílem.“

Autorská kniha, definice

Pojem **autorská kniha** (*artist's book*) je „nejobecnější označení pro všechna díla umělců, kteří chápou knihu jako svébytné umělecké médium (podobně jako obraz, sochu, performance ap.).“

Autorská kniha, zdroje – východiska

Historie **autorské knihy** má dva zdroje – na jedné straně tradiční knižní prostředí a na straně druhé výtvarnou, zobrazovací funkci. Z klasické knihy si kniha autorská částečně uchovala charakteristiky, které určují její formu **kodexu** (určenou k lineárnímu, prostorovému a časovému vnímání), strukturu a materiální kvality. Autorská kniha však rovněž zachycuje **konceptuální definici knihy** v poslání primárního nosiče informací, jehož forma je podřízena obsahu.

Artists' Book, pojem

Termín **artist's book** v roce 1967 poprvé použila Dianne Vanderlipová na výstavě *Artists' Book* v *Moore College of Art* ve Filadelfii.

Obdobné termíny se dále používají výrazy **book art**, **bookworks**, **book object**.

KAČEROVSKÁ, Julie. *Kniha – objekt ve veřejném prostoru. Kniha jako forma umění*. Vysoké učení technické, Fakulta výtvarných umění, 2013.

Autorská kniha, pojem

Termín **autorská kniha**, tedy český ekvivalent k termínu **artist's book**, zavedl Jiří Valoch.

J. H. Kocman

Knižní kategorie definoval Jiří Valoch v referátu *Básně-objekty, knihy-objekty, vazby-objekty*, který přednesl na semináři, jež se konal u příležitosti *IV. Trienále umělecké knižní vazby* v Domě pánů z Kunštátu v roce 1982.

Popud k vytvoření českého termínu pocházel od Jiřího H. Kocmana.

Autorská kniha / bibliofilie

V porovnání s bibliofilii je autorská kniha uměleckým dílem v komplexní rovině, rovnocenným s ostatními uměleckými obory. Zatímco na vzniku bibliofilské knihy se zpravidla podílí několik profesních specialistů a výsledek pak spíše reprezentuje výtvar špičkového *uměleckého řemesla*, je autorská kniha naopak ve většině případů dílem jednoho umělce.

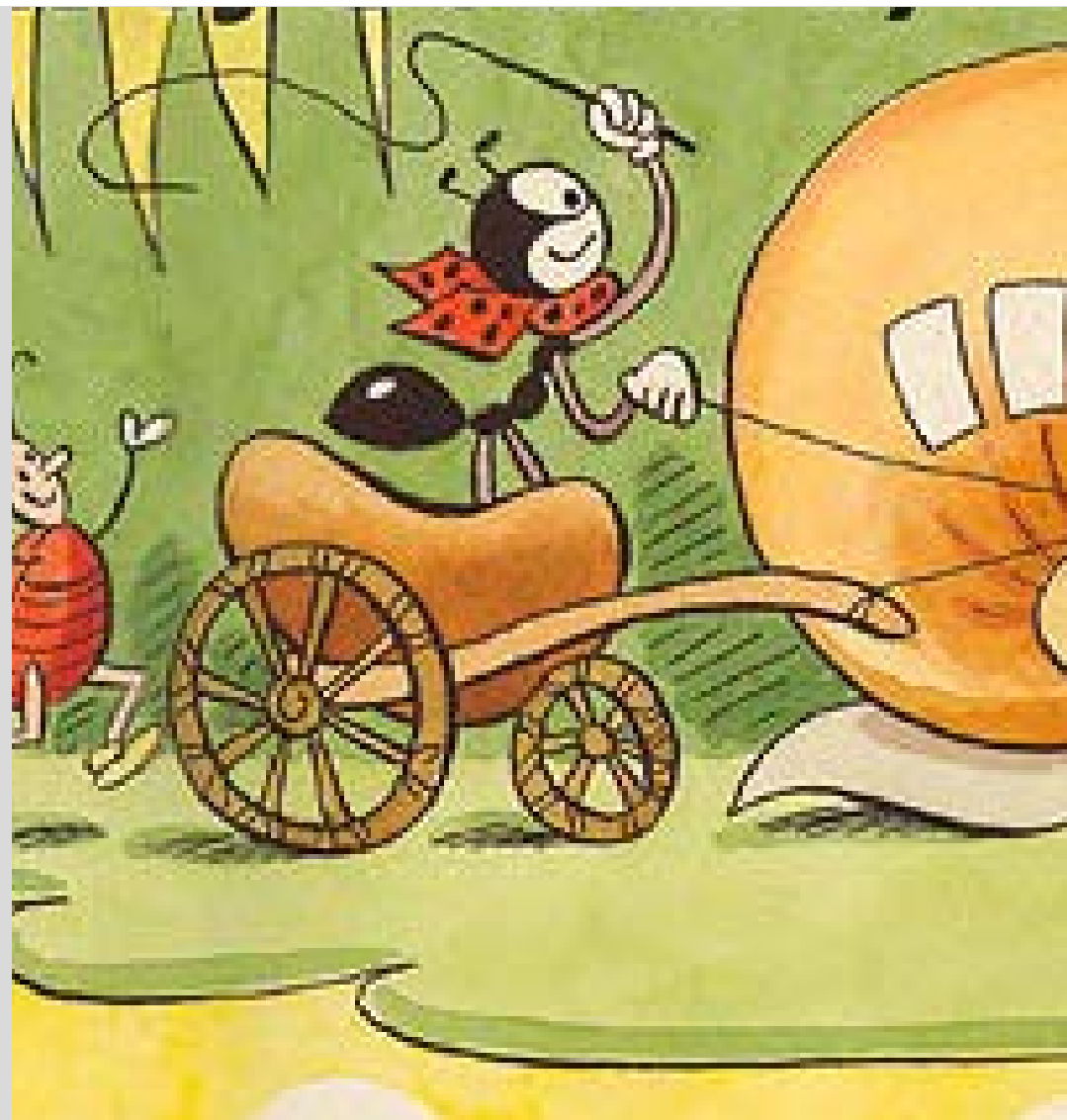
Josef Lada (1887–1957)

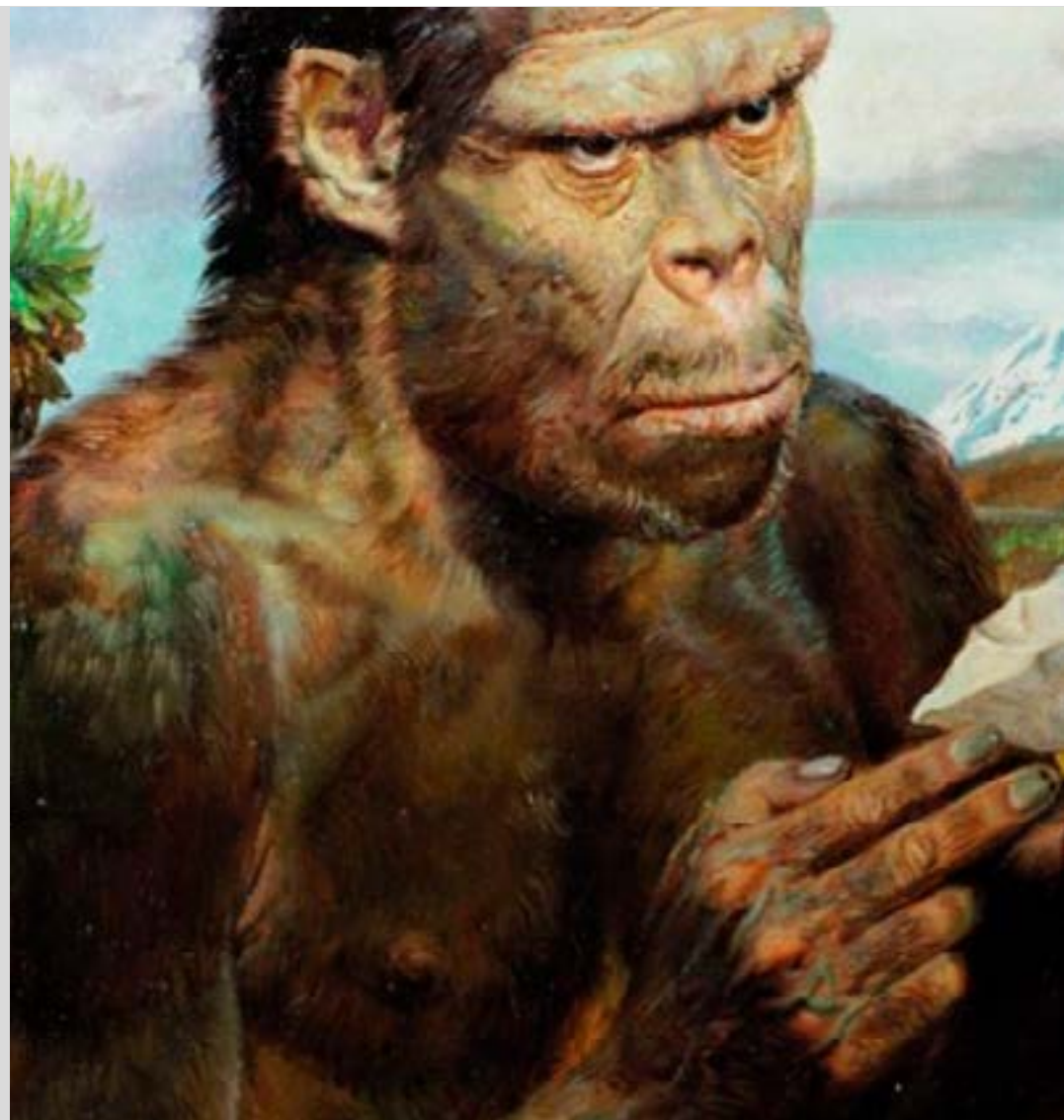
Josef Čapek (1887–1945)

Ondřej Sekora (1889–1967)

Zdeněk Burian (1905–1981)

Jiří Trnka (1912–1969)

Daisy Mrázková (1923–2016)

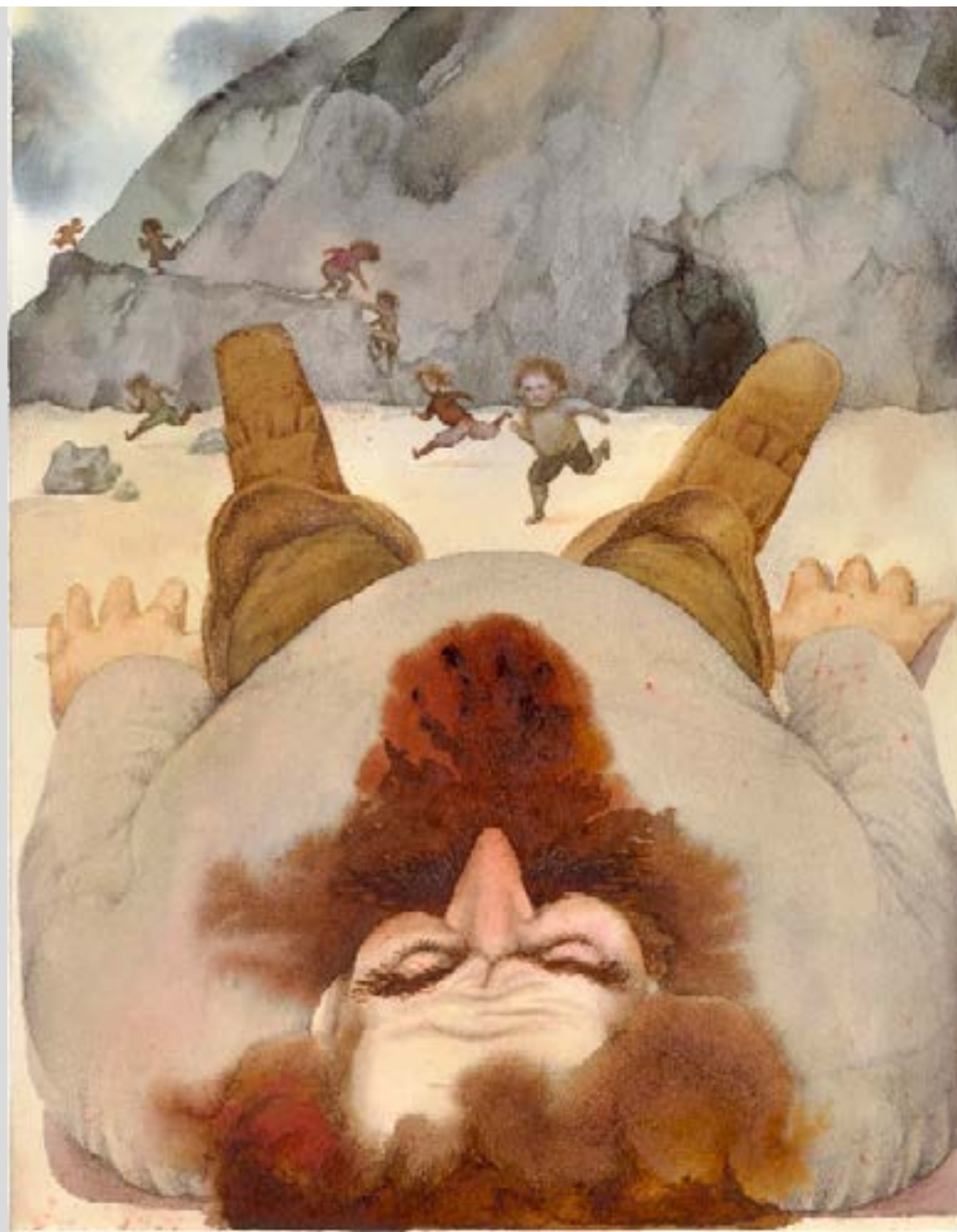
Radek Pilař (1931–1993)

Květa Pacovská (1928)

František Skála (1956)

Petr Nikl (1960)

Seymour Chwast (1931)

Americký ilustrátor a grafický designér. V roce 1954 spolu s Miltonem Glaserem, Raynoldem Ruffinsem a Edvardem Sorelem založili v New Yorku Push Pin Studio.

